

MAPKON

¹ Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ χριστοῦ. ² Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ· Ὅτιδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, δἵς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν ὅσου· ³ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἑρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, ⁴ ἐγένετο Ἱωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἑρήμῳ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. ⁵ καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαϊα χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται ἀπάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο· ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. ⁶ καὶ ἦν ὁ Ἱωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. ⁷ καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἴμι ἵκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸ ἐγὼ ἐβαπτίσα ὑμᾶς ὄντας, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἀγίῳ. ⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἥλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἱωάννου. ¹⁰ καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὄντος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν. ¹¹ καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ νιός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. ¹² Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. ¹³ καὶ ἦν ἐν τῇ ἑρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. ¹⁴ Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἱωάννην ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ¹⁵ καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ

ἥγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. ¹⁶ Καὶ παράγων¹ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἥσαν γάρ ἀλιεῖς: ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὅπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ¹⁸ καὶ ἐνθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἡκολούθησαν αὐτῷ. ¹⁹ καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, ²⁰ καὶ ἐνθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς. καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὅπίσω αὐτοῦ. ²¹ Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ. καὶ ἐνθὺς τοῖς σάββασιν ἐδίδασκεν εἰς τὴν συναγωγὴν. ²² καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γάρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. ²³ καὶ ἐνθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἀνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν ²⁴ λέγων· Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνὲ; ἥλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἵδα σε τίς εἶ, ὁ ἄγιος τοῦ θεοῦ. ²⁵ καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. ²⁶ καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ ἐφωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ ἔξηλθεν ἐξ αὐτοῦ. ²⁷ καὶ ἐθαμβήθησαν ἄπαντες, ὡστε συζητεῖν ‘πρὸς ἔαυτοὺς’ λέγοντας· Τί ἐστιν τοῦτο; ‘διδαχὴ καὶ νή² κατ’ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. ²⁸ καὶ ἔξηλθεν³ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. ²⁹ Καὶ ἐνθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἥλθον⁴ εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ³⁰ ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ ἐνθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ³¹ καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός⁵ καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει

αύτοῖς. ³² Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος,
ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς
δαιμονιζομένους ³³ καὶ ᾧν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη
πρὸς τὴν θύραν. ³⁴ καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς
ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν,
καὶ οὐκ ἦφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν ἀυτόν.
³⁵ Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν
εἰς ἔρημον τόπον κάκει προσηγένετο. ³⁶ καὶ ἕκατεδίωξεν
αὐτὸν Ἐσίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ³⁷ καὶ εὔρον αὐτὸν καὶ
λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσίν σε'. ³⁸ καὶ λέγει
αὐτοῖς· Ἀγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἔχομένας κωμοπόλεις,
ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. ³⁹ καὶ
ἐλθεν κηρύσσων 'εἰς τὰς συναγωγὰς' αὐτῶν εἰς ὅλην
τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. ⁴⁰ Καὶ ἐρχεται
πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ ὑγονυπετῶν
λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐάν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. ⁴¹ καὶ
ὅργισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα 'αὐτοῦ ἥψατο' καὶ λέγει
αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. ⁴² καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ'
αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. ⁴³ καὶ ἐμβριμησάμενος
αὐτῷ ἐξέβαλεν αὐτόν, ⁴⁴ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁρα
μηδενὶ μηδὲν εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ιερεῖ
καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν
Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ⁴⁵ ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο
κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ ἔξω
Ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

2

¹ Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοῦμ δι' ἡμερῶν
ἡκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. ² καὶ συνήχθησαν πολλοὶ
ῶστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. ³ καὶ ἐρχονται φέροντες
πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων.

⁴ καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἔξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο.

⁵ 'καὶ ἴδων' ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφίενταί σου' αἱ ἀμαρτίαι.

⁶ ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ⁷ Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; Ὁβλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ εἶς ὁ θεός; ⁸ καὶ ἐύθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ⁹ τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι, ἡ εἰπεῖν· Ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου' καὶ περιπάτει; ¹⁰ ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας— λέγει τῷ παραλυτικῷ. ¹¹ Σοὶ λέγω, Ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἴκον σου. ¹² καὶ ἡγέρθη 'καὶ εὐθὺς' ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἔξιτασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι 'Οὕτως οὐδέποτε' εἴδομεν. ¹³ Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. ¹⁴ καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἄλφαιον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἤκολούθησεν αὐτῷ. ¹⁵ Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἤκολούθουν αὐτῷ.

¹⁶ καὶ οἱ γραμματεῖς 'τῶν Φαρισαίων' ἰδόντες 'ὅτι ἐσθίει' μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει;

¹⁷ καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς 'ὅτι Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ

ῆλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς. ¹⁸ Καὶ ἵσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ ὄφεις τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες, καὶ ἔρχονται καὶ λέγοντες αὐτῷ· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ ὄφεις τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; ¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μή δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ δὲ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; δόσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν· οὐ δύνανται νηστεύειν. ²⁰ ἐλεύσονται δὲ ήμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν ἑκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ²¹ Ὁύδεις ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιπράπτει ἐπὶ ἴματιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. ²² καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ διαλυθεὶ τοὺς ἀσκούς, καὶ διαλυθεὶ τοὺς ἀσκούς· ²³ Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. ²⁴ καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἰδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὁ οὐκ ἔξεστιν; ²⁵ καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ²⁶ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθᾶρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; ²⁷ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. ²⁸ ὡστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἄνθρωπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3

¹ Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν τοῖς συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. ² καὶ

παρετήρουν αύτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα ὁ κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.³ καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηράν⁴ ὙΕγειρε εἰς τὸ μέσον.⁴ καὶ λέγει αὐτοῖς Ὁξεστιν τοῖς σάββασιν ὁ ἀγαθοποιῆσαι ἡ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων.⁵ καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὄργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ὉΕκτεινον τὴν χεῖρα· καὶ ἔξετεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ ἀύτοῦ.⁶ καὶ ἔξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ὕευθὺς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν⁸ πρὸς τὴν Θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἤκολούθησεν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας⁹ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας¹⁰ καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου¹¹ καὶ περὶ Τύρου καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ὁκούντες ὅσα ἐποίει ἥλθον πρὸς αὐτόν.¹² καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν.¹³ πολλοὺς γάρ ἐθεράπευσεν, ὕστε ἐπιπίτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας.¹⁴ καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, δταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον¹⁵ αὐτῷ καὶ ἐκραζόν¹⁶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ νιὸς τοῦ Θεοῦ.¹⁷ καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀύτὸν φανερὸν¹⁸ ποιήσωσιν.¹⁹ Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἥθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν.²⁰ καὶ ἐποίησεν δώδεκα,²¹ ἵνα ὕσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν²² καὶ ἔχειν ὁξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.²³ καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι²⁴ Πέτρον,²⁵ καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου (καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνόματα Βοανηργές, δ ἐστιν Υἱὸι Βροντῆς),²⁶ καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ

Ιάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον ¹⁹ καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, δὲς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὡστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ὅμηδὲ ἄρτον φαγεῖν. ²¹ καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. ²² καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ²³ καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; ²⁴ καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· ²⁵ καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ ὁ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι· ²⁶ καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. ²⁷ ἀλλὰ οὐδεὶς δύναται· εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ²⁸ Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς νιόις τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὃσα ἐὰν βλασφημήσωσιν. ²⁹ δὲς δ' ἀν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, οὐκ ἔχει ἀφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου ἀμαρτήματος. ³⁰ ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. ³¹ Καὶ ἔρχονται· ἡ μῆτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. ³² καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὁ ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μῆτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ζητοῦσίν σε. ³³ καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· Τίς ἐστιν ἡ μῆτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; ³⁴ καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθημένους λέγει· Ἰδε ἡ μῆτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ³⁵ δὲς γὰρ ἀν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μῆτηρ ἐστίν.

4

¹ Καὶ πάλιν ἥρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὅχλος ἀπειστος, ὡστε αὐτὸν ἐις πλοῖον ἐμβάντα, καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὅχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἤσαν. ² καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ³ Ἀκούετε. ἴδου ἔξηλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. ⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. ⁵ καὶ ἄλλοι ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ ἐύθὺς ἔξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. ⁶ καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἔξηράνθη. ⁷ καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. ⁸ καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ ἀναξανόμενα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἑν ἔξηκοντα καὶ ἑνὶ ἐκατόν. ⁹ καὶ ἔλεγεν· Ὅς ἔχει ὥτα ἀκούειν ἀκούετω. ¹⁰ Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἥρωτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. ¹¹ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται· τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, ¹² ὡς βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἔδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ ἀντοῖς. ¹³ Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; ¹⁴ ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. ¹⁵ οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν ἐύθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰς αὐτούς. ¹⁶ καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον ἐύθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, ¹⁷ καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν

έαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἡ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον ἐύθὺς σκανδαλίζονται. ¹⁸ καὶ ὁ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι· ὅντοι εἰσὶν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, ¹⁹ καὶ αἱ μέριμναι τοῦ ἀἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορεύμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ²⁰ καὶ ἔκεινοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἔξηκοντα καὶ ἐν' ἑκατόν. ²¹ Καὶ ἔλεγεν ἀύτοῖς· Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος· ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην, οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; ²² οὐ γάρ ἐστιν ἕρπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. ²³ εἴ τις ἔχει ὥτα ἀκούειν ἀκουέτω. ²⁴ καὶ ἔλεγεν αύτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. ²⁵ δις γάρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ δις οὐκ ἔχει, καὶ ὃ δις ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς ²⁷ καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος ἀβλαστᾶς καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. ²⁸ ἀύτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἴτα στάχυν, εἴτα πλήρης σῖτον· ἐν τῷ στάχυι. ²⁹ ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, ἐύθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. ³⁰ Καὶ ἔλεγεν· Πῶς δύοις σωμαῖς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι ἀύτὴν παραβολῇ θῶμεν; ³¹ ὡς κόκκῳ σινάπεως, δις ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὅντινον πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς— ³² καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων· καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. ³³ Καὶ

τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύναντο ἀκούειν. ³⁴ χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἵδιαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυνεν πάντα. ³⁵ Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὄψιας γενομένης Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. ³⁶ καὶ ἀφέντες τὸν ὅχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα τρόποια ἦν μετ' αὐτοῦ. ³⁷ καὶ γίνεται λαῖλαψ 'μεγάλη ἀνέμου', καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε 'ἥδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον'. ³⁸ καὶ 'αὐτὸς ἦν' ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; ³⁹ καὶ διεγερθεὶς ἐπειτίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἀνέμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. ⁴⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί ἔστε; Γούπω ἔχετε πίστιν; ⁴¹ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἔστιν ὅτι καὶ ὁ ἀνέμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

5

¹ Καὶ ἥλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. ² καὶ 'ἔξελθόντος αὐτοῦ' ἐκ τοῦ πλοίου 'εὐθὺς ὑπήντησεν' αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ³ ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ 'οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι' οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι ⁴ διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσι δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς 'ἴσχυνεν αὐτὸν' δαμάσαι. ⁵ καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἔαυτὸν λίθοις. ⁶ 'καὶ ἰδὼν' τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν 'αὐτόν, ⁷ καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ νιè τοῦ θεοῦ

τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς.

⁸ ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· Ἐξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. ⁹ καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί ὅνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ· Γέγονας ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν· ¹⁰ καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ταῦτα ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ¹¹ ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὅρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· ¹² καὶ παρεκάλεσαν ταῦτὸν λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. ¹³ καὶ ἐπέτρεψεν ταῦτοῖς· καὶ ἔξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. ¹⁴ Καὶ οἱ βόσκοντες ταῦτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ τῇλθον ἴδειν τί ἐστιν τὸ γεγονός. ¹⁵ καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον ταῦθιμενον ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν γέγονα, καὶ ἐφοβήθησαν. ¹⁶ καὶ διηγήσαντο ταῦτοῖς οἱ ἴδοντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. ¹⁷ καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. ¹⁸ καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα ‘μετ’ αὐτοῦ ἥ’. ¹⁹ καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ‘ὁ κύριός σοι’ πεποίηκεν καὶ ἡλέησέν σε. ²⁰ καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον. ²¹ Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὅχλος πολὺς ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. ²² καὶ ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὃνόματι Ἰάϊρος, καὶ ἴδων αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ²³ καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς τὰς χεῖρας

αύτῇ γίνα σωθῇ καὶ γζήσῃ. ²⁴ καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ὅχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. ²⁵ καὶ γυνὴ οὗσα ἐν ῥύσει αἴματος ὀδώδεκα ἔτη²⁶ καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ιατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ²⁷ γάκουσα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὅχλῳ ὅπισθεν ἦψατο τοῦ ἴματίου αὐτοῦ. ²⁸ ἔλεγεν γάρ ὅτι Ἐὰν ἄψωμαι κὰν τῶν ἴματίων αὐτοῦ σωθήσομαι. ²⁹ καὶ εὐθὺς ἔξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. ³⁰ καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὅχλῳ ἔλεγεν· Τίς μου ἦψατο τῶν ἴματίων; ³¹ καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὅχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἦψατο; ³² καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ³³ ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδὺνα ὃ γέγονεν ἀύτῃ, ἤλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὑπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἵσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. ³⁵ Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; ³⁶ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἡ παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. ³⁷ καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα 'μετ' αὐτοῦ' συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. ³⁸ καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον ἀκαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, ³⁹ καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. ⁴⁰ καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ἀύτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ,

καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον· ⁴¹ καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· Ταλιθα γουμ, ὅ ἐστιν μεθερμηνεύμενον· Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. ⁴² καὶ ἕνθα δέκα. καὶ ἔξεστησαν ἕνθα δέκασει μεγάλῃ. ⁴³ καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6

¹ Καὶ ἔξηλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² καὶ γενομένου σαββάτου ἥρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἔξεπλήσσοντο λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ή σοφία ή δοθεῖσα τούτῳ, καὶ ταῖς δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινομεναι; ³ οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆτος καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἐστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵ καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν· εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθείεις τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν· ⁶ καὶ ἔθαυμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. ⁷ καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἥρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἔξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ⁸ καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὅδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, ⁹ ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. ¹⁰ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἔως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. ¹¹ καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται· ὑμᾶς μηδὲ

άκούσωσιν ύμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ύμῶν εἰς μαρτύριον ταῦτοῖς. ¹² Καὶ ἔξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, ¹³ καὶ δαιμόνια πολλὰ ἔξεβαλλον, καὶ ἥλειφον ἐλαίω πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευνον. ¹⁴ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ¹⁵ ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἶς τῶν προφητῶν. ¹⁶ ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν· Ὁν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἥγερθη. ¹⁷ Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδίᾳδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ¹⁸ ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ¹⁹ ἡ δὲ Ἡρῳδίας ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἥθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἤδυνατο. ²⁰ ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἥπόρει, καὶ ἥδεως αὐτοῦ ἤκουεν. ²¹ Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, ²² καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς ‘αὐτῆς τῆς’ Ἡρῳδίᾳδος καὶ ὀρχησαμένης ‘καὶ ἀρεσάσης’ τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, ‘εἶπεν ὁ βασιλεὺς’ τῷ κορασίῳ. Αἴτησόν με δὲ ἐὰν θέλης, καὶ δώσω σοι. ²³ καὶ ὠμοσεν ταῦτη· ‘Ο τι ἔάν με αἴτησης δώσω σοι ἔως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ²⁴ καὶ ἔξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί γαίτησωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. ²⁵ καὶ εἰσελθοῦσα ἐνθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἤτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα ἐξαυτῆς

δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.
²⁶ καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους
 καὶ τοὺς ἀνακειμένους οὐκ ἡθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν.
²⁷ καὶ ἐύθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα
 ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ἕταξεν
 ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ ²⁸ καὶ ἦνεγκεν τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ,
 καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. ²⁹ καὶ
 ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥλθον καὶ ἤραν τὸ πτῶμα
 αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ. ³⁰ Καὶ συνάγονται οἱ
 ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα
 ὃσα ἐποίησαν καὶ ὃσα ἐδίδαξαν. ³¹ καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε
 ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἴδιαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε
 δλίγον. ἵσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί,
 καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. ³² καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ
 πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἴδιαν. ³³ καὶ εἶδον αὐτοὺς
 ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν
 τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον ἀντούς.
³⁴ καὶ ἐξελθών ἐδίνεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ'
 ἀντούς ὅτι ἵσαν ως πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ
 ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. ³⁵ Καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς
 γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλέγον
 ὅτι Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἥδη ὥρα πολλή· ³⁶ ἀπόλυσον
 αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας
 ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. ³⁷ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 αὐτοῖς Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ
 Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους
 καὶ δώδοις αὐτοῖς φαγεῖν; ³⁸ ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς
 Πόσους ἔχετε ἄρτους; Ὅπαγετε ἵδετε. καὶ γνόντες
 λέγουσιν Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. ³⁹ καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς
 ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ
 χόρτῳ. ⁴⁰ καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ κατὰ ἑκατὸν καὶ

κατὰ πεντήκοντα. ⁴¹ καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ῥαύτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. ⁴² καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν· ⁴³ καὶ ἦραν ‘κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα’ καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. ⁴⁴ καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες ‘τοὺς ἄρτους’ πεντακισχίλιοι ἄνδρες. ⁴⁵ Καὶ ῥεύθὺς ἡνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν ‘εἰς τὸ πέραν’ πρὸς Βηθσαΐδάν, ἔως αὐτὸς ᾧπολύει τὸν ὅχλον. ⁴⁶ καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ δρός προσεύξασθαι. ⁴⁷ Καὶ ὁψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁸ καὶ ῥίδων αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος ῥαύτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἥθελεν παρελθεῖν αὐτούς. ⁴⁹ οἱ δὲ ῥίδοντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα· ἔδοξαν ‘ὅτι φάντασμά ἔστιν’ καὶ ἀνέκραξαν, ⁵⁰ πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. ‘Ο δὲ ῥεύθὺς’ ἐλάλησεν μετ’ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ⁵¹ καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. καὶ λίαν ‘ἐκ περισσοῦ’ ἐν ἑαυτοῖς ἔξισταντο, ⁵² οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ’ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. ⁵³ Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἤλθον εἰς Γεννησαρὲτ καὶ προσωριμίσθησαν. ⁵⁴ καὶ ἔξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου ῥεύθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν ⁵⁵ περιέδραμον δλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν δπου ἥκουντον ὅτι ἔστιν. ⁵⁶ καὶ ὅπου ἀν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ ‘εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγροὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἀν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ ἄψωνται·

καὶ ὅσοι ἀντίψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7

¹ Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱερουσαλύμων ² καὶ ἴδοντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν· τοὺς ἄρτους— ³ οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ⁴ καὶ ἀπ' ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἔστιν ἢ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων ‘καὶ κλινῶν’— ⁵ καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· Διὰ τί ‘οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου’ κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ τοῖς χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; ⁶ ὁ δὲ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς· Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὃς γέγραπται ὅτι Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· ⁷ μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων· ⁸ τοῦτο δὲ φέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων. ⁹ Καὶ ἐλέγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε· ¹⁰ Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καί· ‘Ο κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ· ¹¹ ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἀνθρώπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· Κορβᾶν, ὃ ἔστιν Δῶρον, ὁ δὲ ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῆς, ¹² τούτοις ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, ¹³ ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. ¹⁴ Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον ἐλέγεν αὐτοῖς· Ἀκούσατέ μου πάντες καὶ τούτες. ¹⁵ Οὐδέν ἔστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὁ δύναται ‘κοινῶσαι αὐτὸν’.

ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά ἔστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. ¹⁷ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν τοῖς οἴκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν· ¹⁸ καὶ λέγει αὐτοῖς Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἔστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ¹⁹ ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται; —καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα. ²⁰ ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον ἐκεῖνο κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον· ²¹ ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, ²² μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὁφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· ²³ πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον. ²⁴ Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου. καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἥθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἡδυνήθη λαθεῖν. ²⁵ ἀλλ’ εὐθὺς ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἣς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶ ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ²⁷ καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· Ἀφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ καλόν ἔστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν’. ²⁸ ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· Κύριε, τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἔσθιουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. ²⁹ καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ τῆς θυγατρός σου τὸ δαιμόνιον. ³⁰ καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἴκον αὐτῆς εὗρεν τὸ πατέρα την κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. ³¹ Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἥλθεν διὰ

Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. ³² καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν ὅτι μοιγιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. ³³ καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ’ ἴδιαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὥτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, ³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ· Εφφαθα, ὃ ἐστιν Διανοίχθητι. ³⁵ ὅτι ἡνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὁρθῶς· ³⁶ καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἠλέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυξσον. ³⁷ καὶ ὑπερπερισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες· Καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν· καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

8

¹ Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὅντος καὶ μὴ ἔχοντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς· ² Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἦδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· ³ καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἴκους αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν. ⁴ καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὥδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ’ ἐρημίας; ⁵ καὶ ἡρώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· Ἐπτά. ⁶ καὶ παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. ⁷ καὶ εἶχον ἰχθύδια ὄλιγα· καὶ εὐλογήσας ἀύτα εἶπεν· καὶ ταῦτα παρατιθέναι· ⁸ καὶ ἔφαγον· καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἥραν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας. ⁹ Ἰσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. ¹⁰ καὶ

Γεύθυς ἐμβάς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἥλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. ¹¹ Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. ¹² καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη 'ζητεῖ σημεῖον'; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. ¹³ καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς 'πάλιν ἐμβάς' ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. ¹⁴ Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἔαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. ¹⁵ καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. ¹⁶ καὶ διελογίζοντο πρὸς 'ἄλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχουσιν. ¹⁷ καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὕπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; 'πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; ¹⁸ ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὡτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε ¹⁹ ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους 'κλασμάτων πλήρεις' ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. ²⁰ ὅτε 'καὶ τοὺς ἐπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; 'καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐπτά. ²¹ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁὕπω συνίετε; ²² Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαΐδαν. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἀψηται. ²³ καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὅμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν· Εἴ τι βλέπεις; ²⁴ καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὄρῳ περιπατοῦντας. ²⁵ εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ 'διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν' τηλαυγῶς ἅπαντα. ²⁶ καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν 'εἰς οἴκον αὐτοῦ λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην ἐισέλθῃς. ²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ

αύτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; ²⁸ οἱ δὲ ἐπίπαν αὐτῷ λέγοντες· ὅτι Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν. ²⁹ καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ὅποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ χριστός. ³⁰ καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. ³¹ Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· ³² καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ³³ ὃ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν· Πέτρῳ· καὶ λέγει· “Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. ³⁴ Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου· ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ³⁵ ὃς γάρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἔνεκεν ἔμοι καὶ τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν. ³⁶ τί γάρ ὡφελεῖ ἀνθρωπὸν κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷ τί γάρ· δοῦ ἀνθρωπὸς ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸ ὃς γάρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἔμοις λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὃ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθοῦσαν ἐν δυνάμει. ² Καὶ μετὰ ἡμέρας ἔξι παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον τοὺς ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἴδιαν μόνους, καὶ μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν, ³ καὶ τὰ ἴματα αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ γλίαν οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲναται γούτως λευκᾶναι. ⁴ καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἥσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. ⁵ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ραββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὅδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. ⁶ οὐ γάρ ἥδει τί ἀποκριθῇ, ἕκφοβοι γάρ ἐγένοντο. ⁷ καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· Οὗτος ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔξαπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. ⁹ Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὅρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἀεὶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. ¹⁰ καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ¹¹ καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; ¹² ὁ δὲ ἐφη αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ; ¹³ ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἥθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. ¹⁵ καὶ ἐνθύμης πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἤσπαζοντο αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἐπηρώτησεν ἀυτούς· Τί συζητεῖτε πρὸς τοῦ ἀντούς; ¹⁷ καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε,

ἥνεγκα τὸν νιόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον·
 18 καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ ρήσσει αὐτόν, καὶ
 ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὄδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα
 τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
 19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἀυτοῖς λέγει· Ὡ γενεὰ ἀπιστος, ἔως
 πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε
 αὐτὸν πρός με. 20 καὶ ἥνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ
 ἴδων αὐτὸν 'τὸ πνεῦμα εὐθὺς' γενεστάραξεν αὐτόν, καὶ
 πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 καὶ ἐπηρώτησεν
 τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν
 αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκ παιδιόθεν. 22 καὶ πολλάκις 'καὶ
 εἰς πῦρ αὐτὸν' ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ
 αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι 'δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς
 ἐφ' ἡμᾶς. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τὸ Εἰ 'δύνη,
 πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 'εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ
 τοῦ 'παιδίου ἔλεγεν· Πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.
 25 ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὅχλος ἐπετίμησεν
 τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ ἄλαλον καὶ
 κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ 'ἐπιτάσσω σοι', ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ
 μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 καὶ 'κράξας καὶ πολλὰ
 σπαράξας' ἔξηλθεν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς ὥστε 'τοὺς
 πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας
 'τῆς χειρὸς αὐτοῦ' ἥγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 καὶ
 'εἰσελθόντος αὐτοῦ' εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 'κατ' ἴδιαν
 ἐπηρώτων αὐτόν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν
 αὐτό; 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται
 ἔξελθεῖν εἰ μὴ ἐν 'προσευχῇ. 30 Κάκεῖθεν ἔξελθόντες
 'παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα
 τις γνοῖ· 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς ὅτι 'Ο νιὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας
 ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς
 'μετὰ τρεῖς ἡμέρας' ἀναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ

ρῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτήσαι. ³³ Καὶ ὅλθον εἰς Καφαρναούμ. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; ³⁴ οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. ³⁵ καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. ³⁶ καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς· ³⁷ Ὁς ἂν ἔν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. ³⁸ Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὄνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἡκολούθει ἡμῖν'. ³⁹ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἔστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι με· ⁴⁰ ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν. ⁴¹ Ὁς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὄνόματι ὅτι χριστοῦ ἔστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσητε τὸν μισθὸν αὐτοῦ. ⁴² Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστεύοντων 'εἰς ἐμέ', καλόν ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται 'μύλος ὄνικός' περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. ⁴³ Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἔστιν σε κυλλὸν 'εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν' ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον. ⁴⁴ καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἔστιν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. ⁴⁵ καὶ ἐὰν ὁ ὄφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἐκβάλε αὐτόν· καλόν σε ἔστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἢ δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, ⁴⁶ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ

σβέννυται. ⁴⁹ Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. ⁵⁰ καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10

¹ Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας ἕκατον πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὅχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. ² Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ³ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; ⁴ οἱ δὲ εἶπαν· Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς· βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. ⁵ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· ⁶ ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν ἀυτούς· ⁷ ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα ‘καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ’, ⁸ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ· ⁹ ὁ δὲ οὖν δὲ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. ¹⁰ Καὶ ‘εἰς τὴν οἰκίαν’ πάλιν οἱ μαθηταὶ ‘περὶ τούτου’ ἐπηρώτων αὐτόν. ¹¹ καὶ λέγει αὐτοῖς· ‘Ος ἄν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ’ αὐτήν, ¹² καὶ ἐὰν ἀυτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον’ μοιχᾶται. ¹³ Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ‘αὐτῶν ἀψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ‘ἐπετίμησαν αὐτοῖς’. ¹⁴ ίδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ‘Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ¹⁵ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἄν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. ¹⁶ καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ ‘κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτά’. ¹⁷ Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὄδὸν προσδραμῶν εῖς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε

ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ¹⁸ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἴ μη εῖς ὁ θεός. ¹⁹ τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ 'φονεύσῃς, Μὴ μοιχεύσῃς', Μὴ κλέψῃς, Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, Μὴ ἀποστερήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ²⁰ ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ²¹ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἡγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐν 'σε ὑστερεῖ· ὑπαγε ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς 'τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει 'μοι. ²² ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ²³ Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. ²⁴ οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁵ εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ 'τῆς τρυμαλιᾶς τῆς' φαφίδος 'διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁶ οἱ δὲ περισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς 'έαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ²⁷ ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ, πάντα γὰρ 'δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ. ²⁸ Ἡρξατο 'λέγειν ὁ Πέτρος' αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ 'γῆκολουθήκαμέν σοι. ²⁹ ἔφη ὁ Ἰησοῦς· Ἄμήν λέγω ὑμῖν, οὐδεῖς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ 'μητέρα ἢ πατέρα' ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ ἔνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ³⁰ ἐὰν μὴ λάβῃ ἐκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ 'μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. ³¹ πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ 'οἵ ἔσχατοι πρῶτοι. ³² Ἡσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες

είς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, 'οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν ³³ δτι Ἰδού ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν ³⁴ καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν' καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. ³⁵ Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἱάκωβος καὶ Ἰωάννης ᾧ οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες ἀυτῷ Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἴτησωμέν ^{τοις} σε ποιήσῃς ἡμῖν. ³⁶ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; ³⁷ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἔξ ^{τοις} ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἴτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, τὴν δὲ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; ³⁹ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, ⁴⁰ τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου τὴν δὲ εὐλογίαν ἐν ψυχῇ σου. ⁴¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἱακώβου καὶ Ἰωάννου. ⁴² καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε δτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἔθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. ⁴³ οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς τὸν θέλητον μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, ⁴⁴ καὶ ὃς τὸν θέλητον μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· ⁴⁵ καὶ γάρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. ⁴⁶ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ. καὶ ἐκπορευομένου

αύτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὅχλου ἵκανοῦ ὁ νίδος Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς προσαίτης ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν· ⁴⁷ καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός ἐστιν ἥρξατο κράζειν καὶ λέγειν· Γιὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. ⁴⁸ καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Γιὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. ⁴⁹ καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Φωνήσατε αὐτόν· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖσε. ⁵⁰ ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἴματιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἤλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ⁵¹ καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ραββούνι, ἵνα ἀναβλέψω. ⁵² καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Υπαγε, ή πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐύθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἡκολούθει ἀντῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11

¹ Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ² καὶ λέγει αὐτοῖς· Υπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ ἐύθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς ὄντως ἀνθρώπων ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε³. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει· καὶ ἐύθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὥδε. ⁴ καὶ ἀπῆλθον· καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. ⁵ καί τινες τῶν ἐκεī ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; ⁶ οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. ⁷ καὶ ἐφέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἴματια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. ⁸ καὶ πολλοὶ τὰ ἴματια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν⁹. καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες

Γέκραζον· Ωσαννά· Εύλογημένος δὲ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· ¹⁰ Εύλογημένη δὲ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυΐδ· Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ¹¹ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα ὁψὲ ἥδη οὕσης τῆς ὥρας ἔξηλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. ¹² Καὶ τῇ ἐπαύριον ἔξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπείνασεν. ¹³ καὶ ἴδων συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἥλθεν εἰ ἄρα 'τι εὐρήσει' ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα, 'ό γάρ καιρὸς οὐκ ᾧν' σύκων. ¹⁴ καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι 'εὶς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ' μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐισελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τὸν ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἵερῳ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλοῦντων τὰς περιστεράς κατέστρεψεν ¹⁶ καὶ οὐκ ἥφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, ¹⁷ καὶ ἐδίδασκεν 'καὶ ἔλεγεν' ἁύτοις· Οὐ γέγραπται ὅτι 'Ο οἴκος μου οἴκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ἀπεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. ¹⁸ καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γάρ αὐτὸν, 'πᾶς γάρ' ὁ ὄχλος ἔξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο, ἔξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. ²⁰ Καὶ 'παραπορευόμενοι πρωῗ' εἶδον τὴν συκῆν ἔξηραμμένην ἐκ ρίζῶν. ²¹ καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· 'Ραββί, ἵδε ἡ συκῆ ᾧν κατηράσω ἔξηρανται. ²² καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· "Ἐχετε πίστιν θεοῦ· ²³ ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι δικαίως ἔρει τούτῳ· 'Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι 'ὅ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ'. ²⁴ διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα σα 'προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε', πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε,

καὶ ἔσται ὑμῖν. ²⁵ καὶ ὅταν στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ²⁷ Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἰερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ²⁸ καὶ ἐλεγον αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν ταύτην; ἵνα ταῦτα ποιῆς; ²⁹ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἔνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητε μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ³⁰ τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητε μοι. ³¹ καὶ διελογίζοντο πρὸς ἔαυτοὺς λέγοντες· Τί εἶπωμεν; ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διὰ τί γοῦν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ³² ἀλλὰ εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον, ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν. ³³ καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

12

¹ Καὶ ἥρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν· Ἀμπελῶνα ἄνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ² καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος. ³ ^γκαὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. ⁴ καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· τὰ κάκεινον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἡτίμασαν. ⁵ ^γκαὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· τὰ κάκεινον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, ‘οὓς μὲν δέροντες οὖς δὲ ἀποκτέννοντες’. ⁶ ἔτι ἔνα εἶχεν, νιὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς· λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν νιόν μου. ⁷ ἐκεῖνοι

δὲ οἱ γεωργοὶ ‘πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν’ ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.⁸ καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἔξεβαλον αὐτὸν⁹ ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.⁹ τί ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.¹⁰ οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.¹¹ παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;¹² Καὶ ἔζητον αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.¹³ Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.¹⁴ καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθῆς εῖ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν ‘δοῦναι κῆνσον Καίσαρι’ ἢ οὐ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;¹⁵ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω.¹⁶ οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφὴ; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Καίσαρος.¹⁷ ὁ δὲ· Ἰησοῦς εἶπεν· ‘αὐτοῖς· Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε· Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ’ αὐτῷ.¹⁸ Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες·¹⁹ Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἔάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ ‘μὴ ἀφῇ τέκνον’, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.²⁰ ἐπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα·²¹ καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν,

καὶ ἀπέθανεν 'μὴ καταλιπὼν' σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὠσαύτως²² καὶ 'οἱ ἐπτὰ' οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα· ἔσχατον πάντων 'καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν'.²³ ἐν τῇ ἀναστάσει 'ὅταν ἀναστῶσιν' τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.²⁴ 'ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς' Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ;²⁵ ὅταν γὰρ ἔκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.²⁶ περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου 'πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· Ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ;²⁷ οὐκ ἔστιν 'θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πολὺ πλανᾶσθε'.²⁸ Καὶ προσελθών εἴς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, 'ἰδὼν ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς', ἐπηρώτησεν αὐτὸν· Ποίᾳ ἔστιν 'ἐντολὴ πρώτη πάντων';²⁹ 'ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς' ὅτι Πρώτη ἔστιν· 'Ἀκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἴς ἔστιν,³⁰ καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου'.³¹ 'δευτέρα αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μεῖζων τούτων ἄλλῃ ἐντολῇ οὐκ ἔστιν.'³² 'καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἴς ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ'.³³ καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς 'συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἔαυτὸν 'περισσότερόν ἔστιν πάντων τῶν διδάσκων καὶ θυσιῶν'.³⁴ καὶ ὁ Ἰησοῦς ἱδὼν 'αὐτὸν ὅτι νοονεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἴ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι'.³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ Ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς 'Δαυίδ ἔστιν';³⁶ 'αὐτὸς

Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἀγίῳ· Ἔίπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.³⁷ γαύτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν ἀύτοῦ ἔστιν υἱός; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἥκουεν αύτοῦ ἡδέως.³⁸ Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς³⁹ καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις,⁴⁰ οἵ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.⁴¹ Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλάκιου ἐθέωρει πᾶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά·⁴² καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ ἔστιν κοδράντης.⁴³ καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐίπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.⁴⁴ πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13

¹ Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἵδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί.² καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐίπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ ὅδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.³ Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ιδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας·⁴ Εἶπὸν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὃταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα⁵ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρξατο λέγειν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ·⁶ πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι μου λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι,

καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ⁷ ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· ὅτει γενέσθαι, ἀλλ' οὕπω τὸ τέλος. ⁸ ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλείαν, ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοὶ· ἀρχὴ ὡδίνων ταῦτα. ⁹ βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἥπρωτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ¹¹ καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὁ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἔκεινῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον. ¹² καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· ¹³ καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. ¹⁴ Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἔστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, ¹⁵ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ γκαταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω τι ἄραι· ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ¹⁶ καὶ ὁ εἰς τὸν ἄγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπισω ἄραι τὸ ἴματιον αὐτοῦ. ¹⁷ οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἔκειναις ταῖς ἡμέραις. ¹⁸ προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· ¹⁹ ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἔως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. ²⁰ καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν κύριος· τὰς ἡμέρας, οὐκ ἀν ἐσώθη πᾶσα σάρξ. ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. ²¹ καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἔτιδε ὁ γριστός, Ἔτιδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· ²² ἐγερθήσονται γάρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς

τὸ ἀποπλανᾶν εἰ τυνατὸν τοὺς ἐκλεκτούς· ²³ ὑμεῖς δὲ βλέπετε τροείρηκα ὑμῖν πάντα. ²⁴ Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, ²⁵ καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. ²⁶ καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης· ²⁷ καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. ²⁸ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν ὅταν ἡδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· ²⁹ οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ³⁰ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. ³¹ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. ³² Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. ³³ βλέπετε ἀγρυπνεῖτε, οὐκ οἴδατε γάρ πότε ὁ καιρός ἐστιν· ³⁴ ὡς ἀνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἔζουσίαν, ἐκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. ³⁵ γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γάρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὁ ὄψε ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ, ³⁶ μὴ ἐλθὼν ἔξαίφνης εῦρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας· ³⁷ ὁ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω γρηγορεῖτε.

14

¹ Ἡν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν, ² ἔλεγον γάρ· Μὴ ἐν τῇ ἔορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος· τοῦ λαοῦ. ³ Καὶ

δόντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ὀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· ὅσυντριψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέχεεν ἁυτοῦ τῆς κεφαλῆς. ⁴ Ἡσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ⁵ ἥδυνατο γὰρ τοῦτο 'τὸ μύρον' πραθῆναι ἐπάνω 'δηναρίων τριακοσίων' καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ⁶ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· "Αφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἤργάσατο ἐν ἐμοί· ⁷ πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε ἁυτοῖς εῦ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· ⁸ ὁ ἐσχεν ἐποίησεν, προέλαβεν μυρίσαι 'τὸ σῶμά μου' εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ⁹ ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ ἐνάγγελιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ δὲ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. ¹⁰ Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ δὲ εἰς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ᾧνα αὐτὸν 'παραδοῖ αὐτοῖς'. ¹¹ οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει πῶς 'αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ'. ¹² Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ᾧνα φάγης τὸ πάσχα; ¹³ καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· 'Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὅδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ· ¹⁴ καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι 'Ο διδάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; ¹⁵ καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἐτοιμον· ¹⁶ καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ὑμῖν. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἤλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. ¹⁸ Καὶ ὄψιας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς
 ἔξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. ¹⁹ ἦρξαντο
 λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατὰ εἰς· Μήτι ἐγώ;²⁰ ὁ
 γένεται τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ'
 ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ²¹ ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν
 αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος. ²² Καὶ
 ἐσθιόντων αὐτῶν ὥρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ
 ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Γάρ οὐκέτι οὐδέ τοῦτο σῶμά
 μου. ²³ καὶ ὥρτον ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς,
 καὶ ἔπιον ἔξ αὐτοῦ πάντες. ²⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο
 ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ
 πολλῶν. ²⁵ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω
 ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἔως τῆς ήμέρας ἐκείνης
 ὅταν αὐτὸν πίνω καὶ θεοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ²⁶ Καὶ
 ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. ²⁷ Καὶ
 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες ὅστις σκανδαλισθήσεσθε,
 ὅτι γέγραπται· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα
 διασκορπισθήσονται. ²⁸ ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με
 προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ²⁹ ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ·
 Ἐί καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. ³⁰ καὶ
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον
 ταύτη τῇ νυκτὶ πρὶν ἡ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς 'με
 ἀπαρνήσῃ'. ³¹ ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· Ἐὰν 'δέῃ με'
 συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως
 δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. ³² Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὐ
 τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
 Καθίσατε ὡδε ἔως προσεύξωμαι. ³³ καὶ παραλαμβάνει
 τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ, καὶ
 ἥρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν, ³⁴ καὶ λέγει αὐτοῖς·
 Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως θανάτου· μείνατε ὡδε

καὶ γρηγορεῖτε. ³⁵ καὶ 'προελθὼν μικρὸν ἔπιπτεν' ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηγέρθη ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, ³⁶ καὶ ἔλεγεν· Αββα ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι παρένεγκε τὸ ποτήριον 'τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ' ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. ³⁷ καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἰσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ³⁸ γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σάρξ ἀσθενής. ³⁹ καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηγέρθη τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. ⁴⁰ καὶ 'πάλιν ἔλθὼν εὗρεν αὐτοὺς' καθεύδοντας, ἵσαν γὰρ 'αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ' 'καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί 'ἀποκριθῶσιν αὐτῷ'. ⁴¹ καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε 'τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει· ἥλθεν ἡ ὥρα, ἵδον παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. ⁴² ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἵδον ὁ παραδιδούς με ἥγγικεν. ⁴³ Καὶ 'εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται 'Ιούδας 'εἷς τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. ⁴⁴ δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· 'Ον ἀν φιλήσω αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. ⁴⁵ καὶ ἔλθὼν 'εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· 'Ραββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁴⁶ οἱ δὲ ἐπέβαλαν 'τὰς χεῖρας αὐτῷ' καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. ⁴⁷ εἷς δέ 'τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ 'ώταριον. ⁴⁸ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 'Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· 'Ως ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; ⁴⁹ καθ' ἡμέραν ἦμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ Ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατε με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. ⁵⁰ καὶ ἀφέντες αὐτὸν 'ἔφυγον πάντες'. ⁵¹ Καὶ 'νεανίσκος τις'

‘συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν ἀύτόν, ⁵² ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν. ⁵³ Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς, ⁵⁴ καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἡκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἐστὸν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. ⁵⁵ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ηὔρισκον. ⁵⁶ πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ, καὶ ἵσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἥσαν. ⁵⁷ καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ λέγοντες ⁵⁸ ὅτι ‘Ἡμεῖς ἡκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω· ⁵⁹ καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁶⁰ καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ⁶¹ ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἰ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ⁶² ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι, καὶ ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶³ ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ⁶⁴ ἡκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου. ⁶⁵ καὶ ἥρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν ‘αὐτοῦ τὸ πρόσωπον’ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. ⁶⁶ Καὶ ὅντος τοῦ Πέτρου ‘κάτω ἐν τῇ αὐλῇ’ ἐρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, ⁶⁷ καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ

λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ 'ῆσθα τοῦ Ἰησοῦ'. ⁶⁸ ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων· 'Οὗτε οἶδα οὕτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις, καὶ ἔξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον 'καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν'. ⁶⁹ καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν 'ῆρξατο πάλιν' λέγειν τοῖς γηρεστῶσιν ὅτι Οὗτος ἔξ αὐτῶν ἐστιν. ⁷⁰ ὁ δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἴ 'καὶ ἡ λαλιά σου ὄμοιάζει'. ⁷¹ ὁ δὲ ἦρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. ⁷² καὶ γενθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν· καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ρῆμα ὃς εἶπεν αὐτῷ ὃ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα 'φωνῆσαι δὶς τρίς με ἀπαρνήσῃ', καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

15

¹ Καὶ γενθὺς πρωΐ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ γηρεστῶκαν Πιλάτῳ. ² καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 'αὐτῷ λέγει· Σὺ λέγεις. ³ καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ⁴ ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν γέπηρώτα αὐτὸν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἵδε πόσα σου γκατηγοροῦσιν. ⁵ ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον. ⁶ Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον ὃν παρητοῦντο. ⁷ ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν γηστασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. ⁸ καὶ γάναβάς ὁ ὄχλος ἦρξατο αἰτεῖσθαι γηαθῶς ἐποίει αὐτοῖς. ⁹ ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹⁰ ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. ¹¹ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα

μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ¹² ὁ δὲ Πιλᾶτος 'πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν' αὐτοῖς· Τί οὖν ἡθέλετε ποιήσω 'ὅν λέγετε' τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹³ οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁴ ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ ἡ περισσῶς ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁵ ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ίκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ. ¹⁶ Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. ¹⁷ καὶ ἡ ἑνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. ¹⁸ καὶ ἥρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε, ἡ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ¹⁹ καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. ²⁰ καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔξενδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴμάτια 'τὰ ἕδια'. καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα ἡ σταυρώσωσιν αὐτόν. ²¹ Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ²² καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Τολγοθᾶν τόπον, ὃ ἐστιν ἡ μεθερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος. ²³ καὶ ἐδίδουν ἡ αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν. ²⁴ καὶ ἡ σταυροῦσιν αὐτὸν καὶ διαμερίζονται τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τι ἄρῃ. ²⁵ Ἡν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²⁶ καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἵτιας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ²⁷ καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστάς, ἵνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἔνα ἔξ εὐωνύμων ᾗ αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· Οὐά ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ὁ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις', ³⁰ σῶσον σεαυτὸν ἡ καταβὰς ἀπὸ

τοῦ σταυροῦ. ³¹ δόμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἄλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· Ὅλους ἔσωσεν, ἔαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· ³² ὁ χριστὸς δὲ τὸ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ τὸ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι τὸν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. ³³ Καὶ γενομένης ὥρας ἔκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. ³⁴ καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ· Ἐλωΐ ἐλωΐ λεμὰ σαβαθάνι; ὁ ἐστιν μεθερμηνεύμενον Ὁ θεός μου ὁ θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; ³⁵ καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· Ἡδε ἡ Ήλίαν φωνεῖ. ³⁶ δραμῶν δέ τις καὶ γεμίσας σπόγγον δόξους περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων· Ἀφετε ἴδωμεν εἰς ἔρχεται ἡ Ήλίας καθελεῖν αὐτόν. ³⁷ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. ³⁸ καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἔως κάτω. ³⁹ ἴδων δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι τοῦτως ἐξέπνευσεν εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ὄντος ὁ ἀνθρωπος υἱὸς θεοῦ ἦν. ⁴⁰ Ἡσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν ταῖς καὶ Μαρίᾳ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρίᾳ τὴν Ιακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τὴν Ιωσῆτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, ⁴¹ ταῖς δὲ ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἡ κοιλούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς τὸν ιεροσόλυμα.

⁴² Καὶ ἡδη ὄψιας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὁ ἐστιν τὸ προσάρβιατον, ⁴³ ἐλθὼν τὸν Ιωσὴφ ὃ ἀπὸ Αριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτής, δις καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθεν πρὸς τὸν Πιλᾶτον καὶ ἤτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴⁴ ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰς ἡδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰς τὸ πάλαι ἀπέθανεν. ⁴⁵ καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ τὸν Ιωσὴφ. ⁴⁶ καὶ ἀγοράσας τὸν δινδόνα καθελών αὐτὸν

ένείλησεν τῇ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.⁴⁷ ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆτος ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

16

¹ Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἡγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλειψώσιν αὐτόν. ² καὶ λίαν πρωὶ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἥλιου. ³ καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; ⁴ καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. ⁵ καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἔξεθαμβήθησαν. ⁶ ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὅδε ᾧδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ⁷ ἀλλὰ ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε, καθὼς εἴπεν ὑμῖν. ⁸ καὶ ἔξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἕκστασις· καὶ οὐδὲν οὐδὲν εἴπαν, ἐφοβοῦντο γάρ. [Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν Πέτρον συντόμως ἔξηγγειλαν. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ἄχρι δύσεως ἔξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἀφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας. ἀμήν.] ⁹ [Ἄναστὰς δὲ πρωὶ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, παρ' ἣς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ δαιμόνια. ¹⁰ ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν. ¹¹ κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς

ἡπίστησαν. ¹² Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν· ¹³ κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς οὐδὲ ἔκείνοις ἐπίστευσαν. ¹⁴ "Υστερον γὰρ δὲ ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἔνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὧνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ¹⁶ ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. ¹⁷ σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν 'ταῦτα παρακολουθήσει', ἐν τῷ ὀνόματι μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαις λαλήσουσιν 'καιναῖς, ¹⁸ ὤψεις ἀροῦσιν κανὸν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. ¹⁹ Ό μὲν οὖν κύριος γένησος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.]

Η Καινή Διαθήκη

Society of Biblical Literature Greek New Testament

copyright © 2010 Society of Biblical Literature and Logos Bible Software

Language: Ελληνική

Dialect (if applicable): Koine

Language in English: Greek

Electronic publisher: Digital Bible Society

See <http://sblgnt.com/license/>

The SBL Greek New Testament text is copyright © 2010 Society of Biblical Literature and Logos Bible Software. The SBLGNT text itself is subject to the [SBLGNT EULA] (<http://sblgnt.com/license/>) and the morphological parsing and lemmatization is from <https://github.com/morphgnt/sblgnt> and is made available under a [CC-BY-SA License] (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>).

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 1 Mar 2019

4f66fa4d-998f-509a-856a-3b4d7cb39f07